

Grey Scale #13

Part Code ST1316

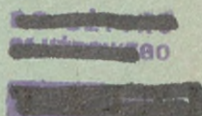
DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

JAWNE

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich II Kursu Wojsk Lotniczych

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 2016/G-L

Temat: DZIAŁANIE POWIETRZNO-LĄDOWEGO ZESPOŁU UDERZENIOWEGO

Opracowanie metodyczne

13.30 6.06

41564

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP Archiwum Biura Specjalnych

Nr ewid.

WARSZAWA

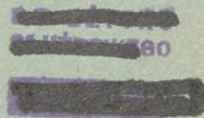
MAJ

1979

JAWNE

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich
II Kursu Wojsk Lotniczych

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 2016/G-L

Temat: DZIAŁANIE POWIETRZNO-LĄDOWEGO
ZESPOŁU UDERZENIOWEGO

Opracowanie metodyczne

13.30 6.06

41564
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Specjalnych
Na ewid.

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

Opis załączników

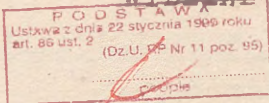
~~DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO~~

1. Szkic na kalce nr RWD 2/pf 31/2 / 79 [redacted]
na 1 ark. Położenie wojsk o 11.50 i 12.40 24.5
2. Mapa bez numeru Skala 1 : 100 000 na 12 ark.
Położenie wojsk o 10.30 24.5.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. ~~041564~~

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

~~SECRET~~
~~STANOWISKO~~

Egz.nr ...

1

"ZATWIERDZAM"
KOMENDANT WYDZIAŁU WOJSK LĄDOWYCH
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO

gen. bryg. doc. dr hab. Czesław DEGA

Tylko dla nauczycieli
akademickich II Kursu

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 2016/G-1

=====

T E M A T : DZIAŁANIE POWIETRZNO-LĄDOWEGO ZESPOŁU
UDERZENIOWEGO.

N-33-117, 118, 119
129, 130, 131
141, 142, 143

OPRACOWANIE METODYCZNE

Pozycja planu wydawniczego nr 163.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Specjalnych

Nr ewid. ~~SECRET~~

41564

SKŁAD ZESPOŁU AUTORSKIEGO

ppłk dypl. Eugeniusz LEWIŃSKI

mjr dypl.pil. Ryszard RAHMAŃSKI .50503

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA
/część opisowa/

Mapy 1 : 100 000

N - 33 - 104, 105, 106, 107;
- 116, 117, 118, 119;
- 128, 129, 130, 131;
- 140, 141, 142, 143;

1. TEMAT: DZIAŁANIE POWIETRZNO-LĄDOWEGO ZESPOŁU UDERZENIOWEGO.

2. C E L E : Nauczyć słuchaczy:

- praktycznego stosowania wiedzy teoretycznej w planowaniu i organizacji walki na tle założonej sytuacji taktycznej;
- organizacji pracy dowódcy i sztabu DZ w procesie podejmowania decyzji w walce;
- umiejętnego użycia sił i środków, wykorzystywania właściwości terenu dla wyboru optymalnego sposobu pobicia przeciwnika w walce;
- dowodzenia dywizją podczas natarcia, szczególnie wykonywania uderzeń na podchodzące odwody nieprzyjaciela przez powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy.

Doskonalić w:

- logicznym myśleniu nacechowanym odwagą intelektualną;
- zwięzłym formułowaniu i wyrażaniu myśli;
- wyrabianiu nawyków dowódczych podczas organizacji i prowadzeniu walki oddziałów wojsk lądowych we współdziałaniu z lotnictwem.

3. FORMA: Ćwiczenie grupowe z elementami gry wojennej.

4. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

4.1. Organizacja i sposoby działania powietrzno-lądowego zespołu ogniowo-uderzeniowego.

- 4.2. Ocena możliwości działania powietrznych elementów /śmigłowców/ ugrupowania powietrzno-lądowego zespołu ogniowo-uderzeniowego.
  - 4.3. Kierowanie walką powietrzno-lądowego zespołu ogniowo-uderzeniowego.
  - 4.4. Wykonanie zaskakującego uderzenia siłami głównymi na podchodzącą kolumnę nieprzyjaciela.
5. EKSPONOWANE PROBLEMY SZKOLENIOWE WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ PRZEŁOŻONYCH I WNIOSKÓW ĆWICZENIA "LATO-78".
- 5.1. Organizacja powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.
  - 5.2. Wnikliwa ocena terenu i jej wpływ na decyzje.
  - 5.3. Wiarygodne i precyzyjne formułowanie meldunków z wymogami regulaminów.
6. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:
- 6.1. Ćwiczenie opracowano zgodnie z obowiązującymi regulaminami i instrukcjami na podstawie ćwiczenia Nr 2125 z wykorzystaniem pociągu na temat: "Działanie powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego". /zatwierdzonego przez szefa WWLąd./
  - 6.2. W ćwiczeniu uwzględniono:
    - a/ Wytyczne do działalności ASG WP na rok 1979.
    - b/ Plan realizacji wniosków z ćwiczenia "LATO-78" w procesie dydaktyczno-naukowym w roku akademickim 1978/79.
  - 6.3. Zajęcia prowadzić w oparciu o:
    - "Regulamin walki sił zbrojnych PRL";
    - "Regulamin służby polowej sztabów";
    - "Taktyka ogólna" - podręcznik;
    - "Służba sztabów ogólnowojskowych";
    - "Zbiór umownych i skrótów";
    - wydawnictwo ASG tematycznie związane z ćwiczeniem.

7. WARUNKI ORGANIZACJI ĆWICZENIA:

- 7.1. Działania prowadzone są bez BMR.
- 7.2. 2 DZ /ćwicząca/ - w składzie pierwszego rzutu operacyjnego 2 A - w godzinach rannych sforsowała WARTĘ i jest w toku wykonywania zadania bliższego, które polegało na rozbiciu części sił 5 DZ/H/, opanowaniu rubieży SZAMOTUŁY, TARNÓW, TARNOWO PODGÓRNE i zabezpieczeniu częścią sił wspólnie z 1 pcz wejścia do walki 9 DZ.
- 7.3. Zadanie, które otrzymuje dywizja polega na rozbiciu odwodów 5 DZ/H/ i niedopuszczenia do wychodzenia ich w pas natarcia 9 DZ.
- 7.4. Szerokość pasa natarcia: dotychczasowy 24 km, po wejściu do walki 9 DZ - 20 km.
- 7.5. Na organizację powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego dywizja dysponuje czasem około 90' co wynika z możliwości wejścia do walki 9 DZ/.

8. SKŁAD STRON

8.1. "WSCHODNI"

- 8.1.1. 2 DZ /4 pz - na BWP, 5,6 pz, 2 pcz, 2 drt, 2 po, 4 paplot i pozostałe etatowe oddziały i pododdziały dywizji/.
Ukompletowanie średnio 70%.
Wzmocnienie 52 FBAA i 23 adah.
- 8.1.2. Przydział rakiet: 12 rakiet kasetowych z ładunkiem zwykłym.
- 8.1.3. Wsparcie lotnicze:
  - jeden e/1 LMSz;
  - dwa e/1 śsz.
- 8.1.4. Dotychczasowy podział sił i środków:
  - 4 pz - 1/52 FBAA, 2 dar;
  - 5 pz - 23 adah, 3/2 pa;
  - 6 pz - 2 pa /baz 3 da/;
  - DGA - 52 FBAA /bez 1 da/;
  - OPpanc - 2 dappanc;
  - dyspozycja - 2 drt, 4 paplot.

8.2. "ZACHODNI"

8.2.1. 5 DZ/H/ została przegrupowana w rejon pñ. POZNAŃ celem zorganizowania obrony na rubieży WARTY.

8.2.2. W bezpośredniej styczności z 2 DZ walczą pododdziały 53BZ i 51 BPanc oraz 26 bz z 52 BZ, których ukończenie w godzinach rannych 24.5 wynosiło w ludziach 90%, w sprzęcie 80%.

8.2.3. 5 DZ/H/ odtwarza odwód w sile do brygady.

UKŁAD ĆWICZENIA

=====

Katedra /przedmiot/	Numer i temat zajęcia	Ilość godzin
1	2	3
KTO	<u>Zajęcie 1a</u> - Organizacja i sposoby działania powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.	2
KWL	<u>Zajęcie 1b</u> - Ocena możliwości działania powietrznych elementów /śmigłowców/ ugrupowania powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.	4
KTO KWL	<u>Zajęcie 1c</u> - Kierowanie walką powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego. <i>d</i>	4 2x2

OPRACOWAŁ:

SPRAWDZIŁ:

ppłk E. LEWIŃSKI

płk dypl.S. TRETYN

OPRACOWANIE METODYCZNE

zajęcie nr 1a/TO

I. TEMAT: ORGANIZACJA I SPOSOBY DZIAŁANIA POWIETRZNO-LĄDOWEGO ZESPOŁU UDERZENIOWEGO.

II. CEL: Nauczyć słuchaczy:

a/ w roli dowódcy dywizji;

- organizacji powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego w natarciu dywizji;
- wypracowania decyzji do działań powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.

III. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

1. Sprawdzenia przygotowania się słuchaczy do zajęć ..... 8'
2. Sposoby działania powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego ..... 22'
3. Analiza zadania i ogłoszenie zamiaru ..... 15'
4. Ocena położenia ..... 40'
5. Omówienie zajęć ..... 5'

IV. FORMA: Zajęcia grupowe na sali.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na kilka dni przed zajęciami słuchacze pobierają:
  - mapę 1 : 100 000 z położeniem o 10.30 24.5 do ćwiczenia 212S;
  - załączenie nr 5/212S.
2. W czasie instruktażu do zajęć wykładowca TO wyjaśnia słuchaczom dotychczasowe działanie dywizji oraz zamiar dowódcy 2 A.

"2 DZ w dniu 24.5 sforsowała WARTĘ i jest w toku wykonywania zadania bliższego, które polegało na rozbiciu części sił 5 DZ/H/ i opanowaniu rubieży płn. SZAMOTUŁY, TARNÓW, TARNOWO PODGÓRNE oraz zabezpieczeniu częścią sił wspólnie z 1pcz rubieży wejścia do walki 9 DZ.

Dowódca 2 A zamierza związkami taktycznymi pierwszego rzutu związać i rozbić w walce pododdziały nieprzyjaciela znajdujące się w bezpośredniej styczności oraz odwód 5 DZ/H/, niedopuszczając do wycofania i obsadzenia kolejnych rubieży terenowych. Uderzeniem w kierunku płn. POZNAŃ, ŚWIEBODZIN rozbić nieprzyjaciela na kierunku natarcia, przenieść działania na ziemię lubuską i wyjść w szybkim tempie nad ODRĘ".

Wykładowca podaje dodatkowo:

- 2 drt w rejonie: płd. MANIEWO /3226/, płn. ZŁOTKOWO /2224/, zach. MŚCISZEWO /3032/;
- 2 dappanc - zatrzymany na drodze płd. BOGDANOWO /3220/;
- OJnż - zatrzymany na drodze zach. ŚLEPUCHOWO /3016/.

3. Do zajęć z TO słuchacze przygotowują się do:

- omówienia sposobów działania powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego na podstawie MW 9/75, Zeszytu Naukowego ASG - dodatek 3/77;
- przeprowadzenia analizy zadania, ogłoszenie zamiaru i oceny położenia;
- ocenę npla słuchacze wrysowują na mapę.

VI. PRZEBIEG ZAJECIA:

1. Sprawdzenia przygotowania się słuchaczy do zajęć:

- a/ Sprawdzenia przygotowania map i wrysowania oceny nieprzyjaciela;
- b/ Pytania kontrolne:

Czym jest organizacja natarcia i co obejmuje?

Odp. Organizacja natarcia stanowi tę część działalności dowódców i sztabów, od której zależy w jakim stopniu i z jakim wynikiem zużytkowane zostaną możliwości bojowe

i wysiłek wojsk. Dlatego też wymaga się od poszczególnych oficerów nie tylko głębokiej znajomości zasad i sposobów działania na polu walki, a przede wszystkim umiejętności ich zastosowania w konkretnej sytuacji, a poza tym jeżeli zaistnieje konieczność wypracowania nowych sposobów działań bardziej odpowiadających warunkom, których obecnie nie jest się w stanie w pełni przewidzieć.

Organizacja natarcia obejmuje:

- powzięcie decyzji;
- postawienie zadań;
- organizację zabezpieczenia działań bojowych;
- organizację współdziałania;
- organizację dowodzenia;
- osiągnięcie gotowości poszczególnych pododdziałów w przewidzianym ugrupowaniu do działań. /Działania bojowe pułku ASG - 1974/.

2. Sposoby działania powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego ..... 22'

Wykładowca w kierowanej dyskusji wyjaśnia następujące problemy:

a/ zasadniczym celem tworzenia powietrzno-lądowych zespołów uderzeniowych jest synchronizacja systemu ognia oraz działania sił i środków określonego zgrupowania lub elementów ugrupowania bojowego dywizji działających na lądzie i w powietrzu;

b/ wychodząc z celu działań można sformułować definicję tego zespołu: "Powietrzno-lądowym zespołem uderzeniowym nazywanym wyznaczone siły i środki wchodzące w skład określonego zgrupowania /elementów ugrupowania bojowego/, tworzące "rzut lądowy" i "rzut powietrzny" o specyficznym charakterze i różnej jakości, podporządkowane jednemu celowi wynikającemu z zamiaru dowódcy, przystosowane do prowadzenia działań w wymiarze lądowo-powietrznym".

c/ powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy może być tworzony z sił i środków /elementów ugrupowania/ dywizji na bazie:

- pierwszego rzutu, pododdziałów artylerii, środków OPL i śmigłowców szturmowych oraz pododdziałów innych rodzajów wojsk i służb;

- oddziału wydzielonego, przyjmującego formę powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego;
  - drugiego rzutu, pododdziałów artylerii, środków OPL i odwodów specjalnych.
- d/ w skład "zespołu" mogą być włączone również siły i środki dywizji wydzielone do przełamania obrony nieprzyjaciela - w tym przypadku spełniać on będzie zasadniczą rolę w rozbiciu głównych sił nieprzyjaciela na odcinku przełamania;
- e/ powietrzno-lądowe zespoły uderzeniowe mogą realizować w natarciu następujące zadania:
- podczas przełamania obrony: do rozwijania powodzenia na odcinku przełamania oraz rozbicia odwodów dywizyjnych nieprzyjaciela wchodzących do kontrataku obrony dogodnych rubieży terenowych;
  - w boju spotkaniowym: do rozbicia odwodu dywizji nieprzyjaciela lub uchwycenia dogodnej rubieży terenowej, zapewniającej dogodne warunki do rozegrania boju spotkaniowego;
  - w pościgu: uprzedzać wycofujące się oddziały nieprzyjaciela w zajmowaniu dogodnych rubieży obronnych w głębi obrony;
  - pokonywać pas przesłaniania i system zapór jądrowych nieprzyjaciela.
- f/ sposoby rozbicia nieprzyjaciela w boju spotkaniowym przez powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy:
- jednoczesne uderzenie rzutu lądowego i powietrznego z kilku kierunków /1-3 kierunków/ w ślad za ^{uderzeniami} ~~urządzeniami~~ jądrowymi lub środkami konwencjonalnymi;
  - uderzenie skrzydłowe /jedno lub dwustronne/ z odpieraniem uderzenia nieprzyjaciela od czoła z miejsca;
  - zatrzymanie nieprzyjaciela częścią sił rzutu lądowego na dogodnej rubieży terenowej wspólnie z rzutem powietrznym i rozbicie go siłami głównymi powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.

3. Analiza zadania ..... 15'

Czas operacyjny 10.30 24.5 - dowódca rozpoczyna analizę zadania. W tym czasie szef wydziału operacyjnego zapoznaje pozostałych oficerów z otrzymanym zadaniem.

Wykładowca wyznacza słuchacza, który w roli dowódcy dywizji dokonuje analizy zadania, zezwala na uzupełnienia, ustosunkowuje się do przedstawionej treści i jeśli to konieczne przedstawia rozwiązanie.

Proponowane rozwiązanie:

Zamiar dowódcy armii polega na tym, aby związkami taktycznymi pierwszego rzutu rozbić pododdziały nieprzyjaciela znajdujące się w bezpośredniej styczności i odwód 5 DZ/H/, niedopuszczyć do oddziaływania odwodów w pas natarcia wprowadzonej do walki 9 DZ, a przez to stworzyć dogodne warunki do uzyskania wysokiego tempa działań i ich przeniesienia na ziemię lubuską.

2 DZ naciera w pierwszym rzucie armii i dotychczas na kierunku jej głównego uderzenia w pasie szerokości 20-22 km. Rola dywizji w operacji armijnej polega na opanowaniu wspólnie z lewym sąsiadem rubieży zabezpieczającej wprowadzenie do walki kolejnego związku taktycznego co spotęguje uderzenie oraz na niedopuszczeniu do oddziaływania odwodów 5 DZ/H/ w pas natarcia 9 DZ. Po wejściu do walki 9 DZ główny kierunek uderzenia przeniesiony zostaje na kierunek jej działania.

Dywizji na wykonanie zadania przydziela się dodatkowo 4 rakiety kasetowe z ładunkiem konwencjonalnym, jeden e/1 IMSz i dwa e/1 śmigłowców szturmowych. Oddalenie oddziałów od rubieży zadania wynosi 36 km, a od rejonu rozmieszczenia odwodów 5 DZ/H/około 23 km. Głębokość zadania oraz potrzeba potęgowania uderzenia wskazuje na konieczność wprowadzenia do walki kolejnego pułku. Biorąc pod uwagę zamiar dowódcy armii i rolę dywizji w zadaniu armii korzystnym było by wykonanie uderzenia na lewym skrzydle jednak nie gwarantuje to uzyskania wysokiego tempa działań i wskazuje na konieczność

wprowadzania pułku czołgów na kierunku, na którym dywizja uzyskała powodzenie. Brak odwodów brygadowych wskazuje na możliwość szybkiego wychodzenia na tyły przeciwnika. Otrzymane zadanie zmusza do rozbicia odwodów i wskazuje na konieczność usamodzielnienia wprowadzanego do walki drugiego rzutu.

Z analizy zadania wynika, że:

- 2 DZ musi związać w walce i rozbić odwód 5 DZ/H/, co możliwe jest do realizacji przy użyciu drugiego rzutu;
- uderzenie należy wykonać na kierunku uzyskania powodzenia;
- przydział środków umożliwi stworzenie powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego;
- po wejściu do walki 9 DZ można odtworzyć drugi rzut z 5 pz.

Po przeprowadzeniu analizy zadania dowódca ogłasza zamiar - wyznaczyć 1-2 słuchaczy, którzy przedstawią swoje propozycje.

Proponowana treść zamiaru:

Zamierzam, uderzeniem rakiet i ogniem artylerii obezwładnić SD 53 BP i artylerię, oddziałami pierwszego rzutu rozciąć ugrupowanie nieprzyjaciela i niedopuszczyć do obsadzenia kolejnej rubieży. Powietrzno-lądowym zespołem uderzeniowym w sile wzmocnionego pcz rozbić odwód 5 DZ/H/. Kierunek głównego uderzenia płn. KAŻMIERZ, PNIEWY. Po wejściu 9 DZ do walki odtworzyć drugi rzut z 5 pz.

Przedsięwzięcia, które należy wykonać natychmiast:

- przekazać dowódcy 2¹ pcz zarządzenie bojowe, w którym zmienić mu kierunek działania i rubież wejścia do walki;
- główny wysiłek rozpoznania skierować na rozpoznanie odwodów 5 DZ/H/;
- zorganizować zabezpieczenie ogniowe wprowadzenia do walki 2¹ pcz z nowej rubieży;
- zorganizować powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy na bazie 2¹ pcz.

4. Ocena położenia 40

Dowódca po przeprowadzeniu analizy zadania przystępuje do oceny położenia. Wykładowca wyznacza słuchaczy, którzy w roli dowódcy 2 DZ prowadzą: ocenę nieprzyjaciela, wojsk własnych, sąsiadów i terenu.

Proponowana treść oceny położenia

a/ Ocena nieprzyjaciela.

"ZACHODNI" organizując obronę w oparciu o dogodne rubieże terenowe dążą do powstrzymania natarcia i umożliwienia podciągnięcia głębszych odwodów operacyjnych w celu organizacji obrony na podejściach do ODRY.

1 KA/NZ/ prowadząc działanie na szerokim froncie ma najprawdopodobniej zaangażowane w walce wszystkie siły i nie jest obecnie w stanie odtworzyć odwodów. Wprowadzona do walki 5 DZ/H/ została prawdopodobnie podporządkowana dowódcy 1 KA/NZ/ W pasie natarcia 2 DZ prowadzą działania obronne 53 BP i 51 BPanc ugrupowane w jednym rzucie. Oceniam, że brygady znajdujące się w bezpośredniej styczności nie mają możliwości odtworzenia odwodów. W odwodzie 5 DZ/H/ w rejonie pld. LUTOMEK /3078/, KWILCZ /2674/, pln. CHORZEWO /2282/ nieprzyjaciel posiada siły 52 BZ bez batalionu, który został użyty na styku 3 DPanc /NZ/ i 5 DZ/H/.

Liczę się z możliwością użycia odwodu dywizyjnego do wykonania kontrataków w kierunku: PODRZEWIE /1894/, SZAMOTUŁY, PNIEWY /2084/, NIEPRUSZEWO /0608/ lub do pogłębienia obrony dywizji w oparciu o rubież jez. BUSZEWSKIE /2496/, BUK /0402/ W czasie wprowadzenia do walki drugiego rzutu dywizji liczę się z możliwością wykonania uderzeń lotnictwa nieprzyjaciela do eskadry samolotów i dwóch kluczy śmigłowców przeciwpancernych. Oddziaływania artylerii w sile do czterech dywizjonów. W przypadku przejścia do działań z użyciem BMR - uderzeń jądrowych na 21 pcz.

Wnioski:

1. Nieprzyjaciel dążył będzie do utrzymania obrony na rubieży płn. SZAMOTUŁY, BYTYŃ /1802/, GAJ WIELKI /1406/, POZNAŃ, MOSINA /9026/
2. W celu niedopuszczenia do wykonania kontrataku w pas natarcia 9 DZ należy opóźnić wyjście odwodu 5 DZ/H/ z rejonu ześrodkowania a następnie uderzeniem z zaskoczenia rozbić.
3. Siły znajdujące się w bezpośredniej styczności należy rozciąć uderzeniami na kierunkach: SZAMOTUŁY, LUTOMEK /3078/, KAŻMIERZ /2006/, MIŁOSTOWO /2072/.
4. W celu pozbawienia nieprzyjaciela możliwości stawiania zorganizowanego oporu obezwładnić SD 53 BP, 5 DZ oraz artylerię.
5. W czasie wykonywania zadania dnia liczę się z możliwością wykonania kontrataku częścią sił 8 BPanc /NZ/.

b/ Ocena wojsk własnych

2 DZ do 10.30 24.5 wyszła częścią sił na rubież zadania bliższego. Oddziały pierwszego rzutu dywizji zaangażowały w walce wszystkie siły. Z położenia oddziałów wynika, że mogą one spotęgować uderzenie po zmianie stanowisk ogniowych artylerii.

Powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy można zorganizować na bazie 21 pcz, który znajduje się w drugim rzucie. Konieczność jego wprowadzenia na kierunku 4 pz wskazuje na możliwość podporządkowania mu 1/4 pz, który uzyskał powodzenie. Uzyskanie przez powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy co najmniej dwukrotnej przewagi w walce z odwodem 5 DZ/H/ można osiągnąć przez przydzielenie mu dwóch dywizjonów artylerii: 3/2 pa i jednego dywizjonu z DGA-2. Do wsparcia walki "zespołu" można zaangażować DGA-2 /dwa dywizjony/, natomiast jego wejście do walki zabezpieczyć ogniem trzech da /dwa da z DGA-2 i 1/52 FBAA/. Przydzielony limit lotnictwa i śmigłowców szturmowych przekazać do dyspozycji dowódcy powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.

W walce o opanowanie rubieży zabezpieczającej wprowadzenie do walki 9 DZ działające na lewym skrzydle pododdziały 5 pz uzyskały powodzenie i są w stanie wykonać to zadanie. Dla powstrzymania od czoła odwodów 5 DZ/H/ istnieje potrzeba uzyskania

powodzenia na lewym skrzydle dywizji i wyjścia na rubież LUDOWO /1898/, płn. DUSZNIKI. Zadanie to można wykonać uderzając częścią sił 5 pz wspólnie z prawym sąsiadem /9DZ/.

Na prawym skrzydle główny punkt oporu stanowią SZAMOTUŁY, będące ważnym węzłem komunikacyjnym jednak angażowanie się w walkę o miasto może zdecydowanie obniżyć tempo działań. Dlatego też, należy zrezygnować ze zdobywania miasta i wydzielić część sił z 6 i 4 pz do jego blokowania od zachodu.

Posiadane rakiety kasetowe wykorzystać do obezwładnienia SD 53 BP /4 rakiety/ wykonując w nakładkę uderzenie jedną salwą 2 dar, a następnie SD 5 DZ.

Wnioski:

1. Powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy zorganizować z sił: 2 pcz, 1/4 pz, 3/2 pa, 2/52 FBAA i oddając do jego dyspozycji przydzielony limit lotnictwa i śmigłowców.
2. Wejście do walki powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego zabezpieczyć ogniem trzech da/DGA-2 i 1/52 FBAA/ wspierać DGA-2.
3. Uderzenie powietrzno-lądowym zespołem uderzeniowym wykonać w kierunku KAŻMIERZ, SOKOLNIKI MAŁE, KRZESZKOWICE /2296/, GROŃSKO /1076/.
4. Natarcie 6 i 4 pz wykonywać na dotychczasowych kierunkach wydzielając część sił do blokowania SZAMOTUŁ od zachodu.
5. Drugi rzut odtworzyć z 5 pz po opanowaniu przez 9 DZ rubież SĘDZINY /1000/, WIĘCKOWICE /0814/.
6. Do czasu wejścia do walki 2 pcz opanować 1/4 pz rubież SOKOLNIKI MAŁE /2402/, SOKOLNIKI WIELKIE /2200/.

c/ Ocena sąsiadów i terenu

Na prawo naciera 11 DZ, której oddziały wyszły na rubież doliny NOTECI i podeszły do kompleksu PUSZCZY NOTECKIEJ. Luka jaką wytworzyła się między 2 DZ i 11 DZ oraz groźba wykonania kontrataku części sił 8 BPanc w pas natarcia dywizji powoduje konieczność posiadania na prawym skrzydle odwodu przeciwpancernego i oddziału zaporowego.

Na ^{lewo} prawo 1 pcz 1 DZ wspólnie z 5 pz dywizji ma zabezpieczyć rubież wprowadzenia 9 DZ, która wykonywać będzie uderzenie w kierunku KIEKRZ, NOWY TOMYŚL. Wobec groźby wychodzenia odwodów 5 DZ/H/ w pas natarcia 9 DZ i konieczności powstrzymania tych sił od czoła istnieje potrzeba wykonania jednoczesnego uderzenia z 27 pz części sił 5 pz i opanowania rubieży LUDOWO /1898/, KUNOWO /1400/.

Teren w pasie natarcia dywizji na całą głębokość zadania równinny z niewielkimi rozniesieniami. Rzeźba terenu nie wpływa na działanie wojsk. Istniejące kompleksy leśne w północnej części pasa natarcia wskazują na konieczność uderzenia na kierunkach.

Duża ilość miejscowości o luźnej zabudowie położonych między jeziorami pozwala na wykorzystanie zabudowań do osłony środków ogniowych głównie przeciwpancernych i oddziaływania na wojska dywizji z zaskoczenia. Dogodną rubież do obrony stanowi pas jezior: CHRZYPSKIE, BUSZEWSKIE, BYTYŃSKIE.

Biorąc pod uwagę warunki terenowe najbardziej prawdopodobnym kierunkiem wykonania kontrataku odwodu 5 DZ/H/ będzie PNIEWY /2084/, NIEPRUSZEWO /0608/ lub PODRZEWIE /1894/, SZAMOTUŁY i na tych kierunkach należy skupić główny wysiłek rozpoznania. Uwaga: Wykładowca w przypadku popełnienia przez słuchaczy rażących błędów podaje poprawne rozwiązanie.

5. Omówienie zajęć ..... 5'

- Wykładowca ocenia wystąpienia poszczególnych słuchaczy i omawia popełnione błędy.
- Zwraca uwagę na wykorzystanie czynnika czasu w toku działań.
- Wydaje wytyczne do przygotowania się do następnych zajęć: wrysować na mapę decyzję dowódcy 2 DZ i przygotować się do zameldowania decyzji oraz kierowania walką powietrzno-lądowego zespołu ogniowo uderzeniowego. Kolejne zajęcia będą prowadzone w formie gry wojennej.

Załącznik nr 1 - położenie wojsk o 10.30 24.5
mapa 1 : 100 000.

OPRACOWAŁ:

SPRAWDZIŁ:

ppłk dypl.E. LEWIŃSKI

płk dypl.S. TRETYN

OPRACOWANIE METODYCZNE

zajęcie nr 1b/TWL

- I. TEMAT: OCENA MOŻLIWOŚCI DZIAŁANIA POWIETRZNYCH ELEMENTÓW /ŚMIGŁOWCÓW/ UGRUPOWANIA POWIETRZNO-LĄDOWEGO ZESPOŁU UDERZENIOWEGO.
- II. C E L: Uczyć słuchaczy oceny możliwości bojowych powietrznych elementów w ugrupowaniu powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.
- III. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:
Organizacja zajęcia	15 min
1. Ocena obiektów działań	20 min
2. Ocena możliwości bojowych śmigłowców wykonujących zadania w ugrupowaniu powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.	90 min
3. Sposoby wykonania zadań przez śmigłowce i stosowane ugrupowania bojowe.	45 min
Omówienie zajęcia	10 min
- IV. FORMA: Zajęcia grupowe na sali.
- V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

Słuchacze przygotowują się do zajęć samodzielnie na podstawie wskazanej literatury i wytycznych wykładowcy. W celu uzasadnienia referowania możliwości ogniowych winni posiadać na zajęciach materiały ze strzelania powietrznego "Zbiór tabel i wykresów" nr bibl. pf 37 i "Praca szefa strzelania powietrznego" nr bibl. pf 31 oraz informator taktyczno-techniczny część I "Wybrane zagadnienia nawigatorskiego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa" nr bibl. 020636.

W czasie zajęć wykładowca podaje kolejne wprowadzenia, które rzutują na wykorzystanie śmigłowców w ugrupowaniu powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego i na podstawie, których słuchacze określają możliwości bojowe śmigłowców, sposoby wykonywania zadań i ugrupowania bojowe. Ocenę obiektów działań przeprowadzają na podstawie zajęć z TO ze zwróceniem uwagi na

ocenę tych obiektów z punktu widzenia działań lotnictwa myśliwsko-szturmowego i śmigłowców szturmowych.

Wykładowca może dopuścić słuchaczy do ukierunkowanej dyskusji, biorąc jednak pod uwagę zrealizowanie założonego celu zajęcia, problemy niezrozumiałe lub źle interpretowane wyjaśnia osobiście. W podsumowaniu zajęcia należy powtórzyć główne tezy tematu, ocenić stopień osiągnięcia założonego celu szkoleniowego oraz wskazać niedociągnięcia i braki, jakie wystąpiły w zajęciu, a również drogę ich usunięcia.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA

Organizacja zajęcia.

1. Podać temat, cel szkoleniowy, zagadnienia podlegające przere-

bieniu i metodykę przeprowadzenia zajęć.

2. Zadać pytania kontrolne:

a/ Jakimi zasadami należy się kierować podczas wykorzystania śmigłowców do wsparcia ogniowego rzutu lądowego pododdziałów ogólnowojskowych wchodzących w skład powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.

b/ Wymienić wskaźniki charakteryzujące możliwości bojowe śmigłowców szturmowych.

Odpowiedź.

a/ - traktować śmigłowce jako środek wsparcia ogniowego przeznaczony do wykonywania szczególnych zadań, których w określonych warunkach nie mogą wykonywać inne środki ogniowe powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.

- stosować je w sposób zmasowany na decydującym kierunku do wykonania najważniejszych wybranych zadań ogniowych.

- wykorzystywać śmigłowce szturmowe w odpowiednim miejscu i czasie w sposób niespodziewany i nieoczekiwany dla nieprzyjaciela wspólnie z innymi środkami ogniowymi oddziałów ogólnowojskowych.

- ciągle oddziaływać na nieprzyjaciela i wyprzedzać go wykonywaniu ataku.

- ściśle i niezawodnie organizować współdziałanie pododdziałów /oddziałów/ ogólnowojskowych ze śmigłowcami i lotnictwem w celu zapewnienia koordynacji wysiłku ogniowego wszystkich środków rażenia ogniowego wchodzących w skład powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.

b/ Do głównych wskaźników możliwości bojowych śmigłowców będą należały:

Wskaźniki skuteczności bojowej:

- możliwości pokonania systemu obrony przeciwlotniczej przeciwnika;
- możliwości wyjścia w rejon atakowanego obiektu;
- możliwości ogniowe.

Wskaźniki możliwości przestrzennych:

- możliwości w zakresie głębokości wykonania zadań;
- możliwości prowadzenia działań w trudnych warunkach atmosferycznych.

Wskaźniki możliwości czasowych:

- możliwości wykonania zadania od podanego sygnału;
- możliwości wykonania uderzenia kolejnego;
- możliwości w natężeniu działań;
- możliwości odtworzenia gotowości bojowej.

3. Ocena obiektów działań

Wprowadzenie

Czas operacyjny 10.30 24.5. Miejsce - SD 4 plwl.

Pomocnik szefa sztabu d/s rozpoznania i szef strzelania powietrznego przygotowują zgodnie z otrzymanymi wytycznymi ocenę obiektów działań w celu umożliwienia d-cy określenia skutecznego sposobu ich zwalczania przez śmigłowce.

Zadanie dla słuchaczy

1. Ocenić obiekty działań
2. Określić racjonalne środki rażenia.

Rozwiązanie 1

- Obiektami działania dla śmigłowców szturmowych 4 plwl są siły i środki 52 BZ. Brygada ta wchodzi w skład 5 DZ/H/, która jest dywizją mobilizowaną. Z różnych źródeł informacji wiadomo, że w rejonie ześrodkowania znajdują się 27 bcz i 25 bpz, które są ukompletowane sprzętem w 80% i ludźmi w 90%. Siły te jak wynika z oceny sytuacji będą przeciwdziałały rzutowi lądowemu powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.
- Po uwzględnieniu strat należy oczekiwać, że nieprzyjaciel może dysponować:

27 bcz - 43 czołgi

25 bpz - 49 transport^{ów} pancernych

Czołgi typu Leopard A1 posiadają grubość pancerza na kadłubie 70 mm, a na wieży 200 mm. Uzbrojone są w 1 działko 105 mm i 2 karabiny maszynowe 7,62 mm. Ich prędkość maksymalna wynosi 65 km/godz.

Bojowe wozy piechoty M-113 posiadają grubość pancerza na kadłubie 45 mm. Uzbrojone są w 1 karabin maszynowy 12,7 mm. Ich prędkość maksymalna wynosi 64 km/godz. Zabierają 12 żołnierzy.

- Dane o przemieszczaniu się 52 BZ należy uzyskiwać z 42 plrt. Po jej zbliżeniu się do rubieży styczności siły i środki brygady mogą być rozpoznawane przez załogi dywizyjne elwl /2 esrł/.

Rozwiązanie 2

- Śmigłowce uzbrojone będą wykonywały działania na terenie przeciwnika, co zmusi do wykonywania strzelań pod małymi kątami nurkowania /około 10°/ na dużych prędkościach lotu i ze zwiększonych odległości /dla działek 800-600 mm i pocisków S-5K - 1000-800m/. Dla uzyskania lepszych efektów działań ogniowych trzeba dążyć aby przeprowadzać ataki "z boku", dotyczy to szczególnie czołgów.
- W celu zwiększenia skuteczności strzelania ze śmigłowców uzbrojonych w działka: tak wykonać strzelanie, aby w jednym ataku można było oddać dwie serie.

Uwzględniając powyższe racjonalnymi środkami rażenia będą następujące:

- do zwalczania czołgów - ppk "Malutka", w drugiej kolejności pociski S-5K.
  - do zwalczania BWP - działka NS-23, w drugiej kolejności pociski S-5K.
4. Ocena możliwości bojowych śmigłowców wykonujących zadania w ugrupowaniu powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.

Wprowadzenie

Czas operacyjny 11.00 24.5. Miejsce SD 2DZ szef GDB przedstawia d-cy 2DZ możliwości oddziaływania ogniowego grup śmigłowców i lmsz.

Zadanie dla słuchaczy

1. Określić rezultaty działań 1 i 2 eskadry śmigłowców szturmowych bez uwzględnienia przeciwdziałania nieprzyjaciela.
2. Określić racjonalny wariant uzbrojenia i osiągnięty przy jego pomocy rezultat działań dla 1/40 plmsz.

Rozwiązanie 1

Jeżeli przyjąć, że po zaatakowaniu obiektów przeciwnika przez śmigłowce uzbrojone, nacierające wojskaw ciągu do 2 godzin znajdą się w tym rejonie, to wystarczające jest tylko ich obezwładnienie /typ rażenia C/. Wobec tego oczekiwane wyniki oddziaływania ogniowego grup śmigłowców /klucz, eskadra/ wyrażają się liczbami obezwładnionych obiektów - z prawdopodobieństwem gwarancyjnym wykonania zadania ogniowego 0,5 lub 0,8 - przedstawionych w poniższej tabeli.

Obiekt działań	Uzbrojenie	W	Klucz		Eskadra	
			/4 śmigłowce/		/12 śmigłowców/	
			mp	z Rm		
			0,5	0,8	0,5	0,8
Bojowy wóz piechoty	NS-23	0,21	1,4	0,6	4,1	1,8
		0,38	2,7	1,2	8,0	3,5
	S-5K	0,17	1,1	0,5	3,2	1,4
Czołg	S-5K	0,32	2,1	0,9	6,7	2,9
	ppk Malutka	0,5 0,7	8 8	3,5 6,2	24 24	10 18

W razie potrzeby obezwładnienia obiektów na czas dłuższy od 2 godzin /typ rażenia B/, to podane w tabeli wartości należy zmniejszyć o około 50% dla pierwszej grupy obiektów i o około 20% - dla drugiej. Nie dotyczy to ppk "Malutka".

Rozwiązanie 2

Biorąc pod uwagę, że 1/40 plmsz dysponuje 12 samolotami, które wykonują uderzenie na wychodzące kolumny 52 BZ w rejonie j. LUBOSZEK to posiadanymi siłami można zniszczyć 30% sił kompanii czołgów lub do 40% kompanii zmechanizowanej.

Wykorzystać wtedy należy racjonalny wariant uzbrojenia tj. przy obezwładnieniu kompanii czołgów

4 x RBK - 250 z PTAB - 2,5, a kompanii zmechanizowanej
2 x OFAB - 100 - 120 + 2 OFAB - 250 - 270 oraz działka.

Wnioski

- Po wykonaniu uderzenia przez 1/40 plmsz w rejonie j. LUBOSZEK marsz 52 BZ zostanie opóźniony.
- Nieprzyjaciel może ponieść straty w granicach 5 czołgów lub 7 transporterów, a więc prawdopodobnie będzie dysponował 38 czołgami i 49 transporterami opancerzonymi /lub 43 czołgami i 42 transporterami opancerzonymi/.

- Po wykonaniu uderzenia przez śmigłowce szturmowe /16 śmigłowców uzbrojonych w ppk "Malutka" i 12 śmigłowców uzbrojonych w rakiety niekierowane + 5 śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych - bez śmigłowce PED/ do zwalczania przez rzut lądowy powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego pozostanie około 5 czołgów i 34 transportery opancerzone.

Wprowadzenie

O 12.00 24.5 1/4 pz nacierając w kierunku OTOROWO został zatrzymany silnym ogniem przeciwpancernym 2 dział oraz 3 czołgów z rejonu BRODZISZEWO. Dowódca batalionu prosi o wsparcie śmigłowcami szturmowymi w celu umożliwienia kontynuowania natarcia.

Zadanie dla słuchaczy:

1. Określić bojową liczbę śmigłowców, jaką należy wydzielić do wykonania zadania, jeśli wiadomo, że prawdopodobieństwo pokonania środków OPL w rejonie wykonania zadania wynosi 0,95, a pokonania przeciwdziałania jego śmigłowców 0,8.
2. Określić możliwości czasowe wykonania zadania od chwili podania sygnału oraz możliwości czasowe wykonania uderzenia powtórnego przez tę samą grupę śmigłowców.
3. Określić możliwości w zakresie głębokości i natężenia działań jeśli wiadomo, że śmigłowce do godz 24.5 wykonały po 2 wyloty długotrwałe.

Rozwiązanie 1

Z tabeli "Poligonowe liczby śmigłowców uzbrojonych, potrzebne do rażenia celów naziemnych z działka NS-23M dwiema seriami dwusekundowymi i 32 pociskami typu S-5K oraz przy pomocy rakiet ppk "Malutka".

Grupa celów	Prędkość lotu	Odległość strzelania		Kierunek atakowania /rażenieC/			
		NS-23M	S-5K	z boku		z przodu	
				Rg		Rg	
				0,5	0,8	0,5	0,8
Bojowy wóz piechoty	100	700	300	1,2	2,8	1,5	3,5
	140	800	400	1,7	3,9	1,9	4,5
	100	500	-	1,5	3,5	1,8	4,2
	140	600	-	2,1	4,9	2,5	5,9
	100	-	300	2,0	4,7	2,5	5,9
	140	-	400	2,9	6,8	3,7	8,7
Średni czołg armata p/panc	100	-	300	1,6	3,6	6,0	13,9
	140	-	400	2,3	5,4	9,6	22,2

Obiekt działań	Liczba odpalonych pocisków PRK "Malutka"							
	1		2		3		4	
	0,80	0,95	0,80	0,95	0,80	0,95	0,80	0,95
Opancerzony cel pojedynczy	2,3	4,4	1,2	2,2	0,8	1,4	0,6	1,1

Wynika, że przy załadunku całej jednostce ognia tj. czterech rakietach przy prawdopodobieństwie rażenia 0,8 potrzeba na opancerzony cel pojedynczy 0,6 śmigłowca, ponieważ są 2 działa i 3 czołgi tj. 5 celów, a więc potrzeba

$$5 \times 0,6 = 3 \text{ śmigłowce}$$

Jest to ilość śmigłowców, która zapewni wykonanie zadania gdyby nie było przeciwdziałania środków obrony przeciwlotniczej i przeciwdziałających śmigłowców nieprzyjaciela.

Uwzględniając jednak to przeciwdziałanie ilość śmigłowców będzie musiała ulec zwiększeniu i tak:

Ogólne prawdopodobieństwo pokonania OPL wyniesie

$$0,8 \cdot 0,95 = 0,76$$

a potrzebna ilość śmigłowców wyniesie

$$3 \cdot 0,76 = 4 \text{ śmigłowce.}$$

W przykładzie tym można przyjmować inne wartości prawdopodobieństwa i ilości odpalonych pocisków /od 1 do 4/, a słuchacze porównując obliczenia powinni wyciągnąć następujący wniosek:

- ilość śmigłowców potrzebna do wykonania zadania zależy każdorazowo od prawdopodobieństwa gwarantowanego.

Celowo dla porównania ilości potrzebnych sił do wykonania powyższego zadania jest dokonać naliczeń dla śmigłowców uzbrojonych w rakiety niekierowane.

Rozwiązanie 2

Możliwości czasowe wykonania zadania od chwili podania sygnału /wezwanie z pola walki przez dowódcę ...../ do momentu wyjścia grupy śmigłowców szturmowych w rejon obiektu działań ..... określone są wielkością czasu od momentu powzięcia decyzji o wylocie do momentu wykonania zadania. Czas ten oblicza się w/g następującego wzoru:

$$T_w = t_p + t_c$$

$$t_p = t_d + t_s + t_{uk}$$

gdzie: T_w - czas wykonania zadania;

t_p - czas pasywny;

t_c - czas startu i lotu do celu;

t_d - czas na powzięcie decyzji;

t_s - czas na przekazanie sygnału na start;

t_{uk} - czas uruchomienia silników.

W naszym przykładzie wyniesie on:

$$t_d = 3 \text{ min}; t_s = 2 \text{ min}; t_{uk} = 2 \text{ min}; t_c = 8 \text{ min}$$

/odległość 24 km z $v = 180 \text{ km/h}$ /

$$\text{czyli } t_p = 3 + 2 + 2 = 7 \text{ min}$$

$$\text{zatem } : T_w = 7 + 8 = 15 \text{ min}$$

Biorąc pod uwagę, że sygnał został podany o ..... uderzenie na wymienione środki nastąpi o

Czas powtórnego uderzenia dla wymienionej grupy tzn. minimalny czas, jaki upłynie od pierwszego uderzenia do powtórnego ataku przez te same śmigłowce można obliczyć w/g wzoru

$$T_{pu} = T_w + t_{pc} + t_a + t_i + t_g$$

gdzie : t_{pc} - czas przebywania nad celem;

t_a - czas lotu od celu do lądowiska;

t_i - czas lądowania;

t_g - czas odtwarzania gotowości bojowej śmigłowców.

W naszym przykładzie wyniesie on:

$$t_{pc} = 5 \text{ min, /dwa ataki/; } t_{oc} = 8 \text{ min; } t_i = 2 \text{ min; } t_g = 30 \text{ min}$$

$$T_{pu} = 15 + 45 = 60 \text{ min}$$

Powtórne uderzenie grupy w składzie 4 śmigłowców /klucza/ może być wykonane o .....

UWAGA:

Jeżeli przyjmiemy, że powzięcie decyzji na wykonanie kolejnego zadania oraz przekazanie sygnału na start odbędzie się w trakcie odtwarzania gotowości bojowej śmigłowców, to czas powtórnego uderzenia będzie krótszy / t_d - 3 min; t_s - 2 min/ i wyniesie 5 min mniej tj. nastąpi o .....

W przykładzie tym słuchacze powinni wyjaśnić w jaki sposób odbywa się obieg informacji wezwanie śmigłowców szturmowych.

Rozwiązanie 3

Działania bojowe w ramach powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego na korzyść rzutu lądowego realizują 1 i 2 eskadrą 4 plwl. Bazują one na lądowisku LULINEK /2814/. Odległość lądowiska od rubieży styczności bojowej wojsk wynosi około 10 km. Taktyczny promień działania śmigłowców Mi-2 na wysokości do 100 m wynosi około 100km. Wynika z tego, że głębokość działania śmigłowców z pełnym ładunkiem środków rażenia wyniesie około 90 km - zabezpiecza to w pełni wykonanie zadań na korzyść 2DZ w dn. 24.5.

Możliwości w natężeniu działań:

W uzbrojeniu 4 plwl znajduje się 28 śmigłowców szturmowych przygotowanych do wykonania zadań bojowych i 40 załóg.

Skład personelu latającego oraz stan sprzętu lotniczego pozwala w ciągu doby wykonać:

- 3-4 długotrwałe loty /czas trwania jednego lotu około 2 godz./ lub 6-8 krótkotrwałych lotów /czas trwania jednego lotu 20-30 min/.

Przy stanie 28 śmigłowców można wykonać:

- $3-4 \times 28 = 84 - 112$ długotrwałych lotów
- $6-8 \times 28 = 168 - 224$ krótkotrwałych lotów.

Ponieważ 2 wyloty długotrwałe śmigłowce szturmowe w dniu 24.5 już wykonały możliwości ich w natężeniu zmniejszą do

- $1-2 \times 28 = 28 - 56$ wylotów długotrwałych.

Gdyby słuchacze chcieli rozpatrywać ilość wylotów mieszanych tj. wykonanych sumarycznie - długotrwałe i krótkotrwałe należy zwrócić uwagę, że ilość długotrwałych jest dwa razy mniejsza od krótkotrwałych i w ten sposób przeprowadzać kalkulację.

5. Sposoby wykonania zadań przez śmigłowce i stosowane ugrupowania bojowe.

Wprowadzenie

O godz 12.50 24.5 dowódca 2 eśsz otrzymał sygnał startu dla całości eskadry śmigłowców szturmowych na obezwładnienie celów w rejonie.

Zadanie dla słuchaczy

1. Określić ugrupowanie bojowe po trasie i w rejonie celu oraz sposób działań śmigłowców szturmowych.
2. Przedstawić sposób wyjścia na cel oraz sposób ataku czołgów /transportów opancerzonych/.

Rozwiązanie 1

Ugrupowanie bojowe śmigłowców szturmowych zarówno po trasie jak i w rejonie celu powinno zapewnić swobodę manewru podczas wykonywania zadania oraz skuteczność oddziaływania ogniowego przy zachowaniu bezpieczeństwa lotu. Odległości i odstępy między śmigłowcami i grupami słuchacze powinni określić na podstawie oceny przeciwdziałania środków OPL, rodzaju celu i wymaganego skupienia ognia.

Jako zasadę należy przyjąć w rejonie celu luźne ugrupowanie par w odstępach 30-50 m i odległościach 100-150 m, po trasie ze względu na niedużą odległość lot może odbywać się w kolumnie kluczy. Odległość między kluczami w granicach 1000-1500 m. Jako sposób działań podczas pierwszego wylotu należy zastosować uderzenie jednoczesne na całą kolumnę.

Propozycje słuchaczy co do ugrupowania mogą być dość zróżnicowane w każdym jednak przypadku uzasadnienie powinno być oparte na wyżej wymienionych wymaganiach. Podczas działania w ramach powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego działania drugiej eskadry /drugi wylot/ winny być wykonywane sposobem uderzeń kolejnych. Zapewni to ciągłość oddziaływania na nieprzyjaciela, a równocześnie ułatwi wykonanie zadania rzutowi naziemnemu zespołu.

Rozwiązanie 2

Wyjście śmigłowców szturmowych na cel powinno nastąpić w takim miejscu i czasie, ażeby pilot mógł zaatakować cel bezpośrednio z trasy oraz kierunku zapewniającego skuteczne jego rażenie przy jednoczesnym maksymalnym zmniejszeniu skuteczności przeciwdziałania ze strony środków obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela. Ponieważ podczas walki jest to dość trudne słuchacze powinni dojść do stwierdzenia, że jest konieczne:

- wskazywanie celów przez śmigłowce rozpoznawczo-łącznikowe;
- wskazywanie celów przez środki ogniowe wojsk;
- aktualne informowanie o lotach własnych śmigłowców z PED lub z wozu CDB pododdziałów zespołu będących w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem celem uniknięcia ostrzelania.

Atak celów powinien odbywać się pod małymi kątami nurkowania /5-8°/ i z dużą prędkością lotu. Wysokość lotu powinna zamykać się w granicy 30-100 m. Baczna uwagę należy zwracać na kierunek nalotu, który podczas zwalczania czołgów odgrywa dużą rolę. Czołgi należy atakować z boku gdyż zwiększy to prawdopodobieństwo ich rażenia, a równocześnie może zmniejszyć przeciwdziałanie środków ogniowych czołgów prowadzących bezpośredni ogień do atakujących śmigłowców.

Zakończenie zajęć

Podsumować przebieg zajęć zwracając uwagę na specyfikę działania śmigłowców szturmowych w ramach powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego. Podkreślić ciekawe rozwiązania i propozycje słuchaczy, a również omówić słabiej opanowane zagadnienia wskazując drogę do ich usunięcia.

OPRACOWAŁ:
ADIUNKT KATEDRY TL

SPRAWDZIŁ:
KIEROWNIK ZESPOŁU

mjr dypl.pil.R. RAJMAŃSKI

płk dr pil.J. LACHIEWICZ

OPRACOWANIE METODYCZNE

zajęcie nr 1c/TO

I. TEMAT: KIEROWANIE WALKĄ POWIETRZNO-LĄDOWEGO ZESPOŁU UDERZENIOWEGO.

II. C E L : Uczyć słuchaczy kierowania walką powietrzno-lądowego zespołu ogniowego. Doskonalić słuchaczy w roli dowódcy i oficerów grupy dowodzenia powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego w :

- podejmowaniu decyzji w ograniczonym czasie;
- zbieraniu i ocenie wiadomości o nieprzyjacielu;
- utrzymania ciągłego współdziałania między rzutem lądowym i powietrznym "zespołu";
- meldowaniu i uzasadnieniu decyzji.

III. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

Zaj 3 Lądowi	1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	10'
	2. Sprecyzowanie decyzji do działania powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego	35'
	3. Kierowanie walką elementów powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego w czasie jego wejścia do walki	45'
Zaj 4 Lądowi	4. Wykonanie zaskakującego uderzenia siłami głównymi na podchodzącą kolumnę nieprzyjaciela	75'
	5. Omówienie zajęcia	10'

IV. FORMA: Ćwiczenie grupowe z elementami gry wojennej.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Instruktażu do zajęć udzielić w czasie omówienia zajęcia
  - 1a. W decyzji słuchacze winni uwypuklić:
    - skład "zespołu";
    - sposób współdziałania podczas wchodzenia "zespołu" do walki;
    - sposób dowodzenia "zespołem".

2. Do zajęć 1c słuchacze wrysowują decyzję dowódcy 2DZ na mapę oraz przygotowują się do jej zameldowania.

VI. PRZEBIEG ZAJECIA

1. Sprawdzenia przygotowania się słuchaczy do zajęć ..... 10'

Wykładowca sprawdza wrysowanie decyzji na mapę i na przykładzie dwóch map omawia popełnione błędy.

Pytanie kontrolne: Co obejmuje dowodzenie wojskami i co powinno zapewniać?

Odpowiedź: Reg.Walki str. 29 p. 45.

2. Sprecyzowanie decyzji do działania powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego..... 35'

Czas operacyjny godz. 11.10 24.5 na SD 2DZ przybył zastępca dowódcy 2A ds. liniowych i polecił zameldować decyzję do dalszych działań. Wszyscy słuchacze występują w roli dowódcy 2DZ.

Wykładowca wysłuchuje meldunku dwóch słuchaczy i omawia ich wystąpienia. W przypadku popełnienia rażących błędów sam przedstawia lub odtwarza z magnetofonu meldunek decyzji.

Proponowana treść decyzji

1. Zamierzam: uderzeniami rakiet i ogniem artylerii obezwładnić SD 53 BP i artylerię w rejonie pld.zach. SZAMOTUŁY, zach.jez. BYTYŃSKIE, oddziałami pierwszego rzutu dywizji rozciąć ugrupowanie nieprzyjaciela i niedopuszczyć do obsadzenia rubieży jez. CHRZYPSKIE, jez. ZAJĄCZKOWSKIE, jez. BUSZEWSKIE, jez. BYTYŃSKIE. Powietrzno-lądowym zespołem uderzeniowym w sile wzmocnionego pułku czołgów rozbić odwód 5 DZ/H/. Kierunek głównego uderzenia KAŻMIERZ, PNIEWY, GROŃSKO /1076/. Drugi rzut dywizji odtworzyć z 5pz po wyjściu 9DZ na rubież SĘDZINY /1000/, WIĘCKOWICE /0814/.

3. Zadania oddziałów:

- a/ 6pz z 2pa /bez 3 da/ wykonując główne uderzenie w kierunku płn. SZAMOTUŁY, KURNATOWICE /2874/ rozbija część sił 35 bpz i niedopuszcza do obsadzenia rubieży BONINO /3496/ pld. NOJEWO /3088/. Do końca dnia opanowuje rubież KAŻECZKI /3080/, KURNATOWICE.
- b/ 4 pz z 1/52 FBAA, 2 dar /bez 1/4pz/ uderzeniem w kierunku PIASKOWO /2808/, LIPNICA /2800/, KWILCZ rozbija 37 bcz i do końca dnia opanowuje rubież KWILCZ, MIŁOSTOWO /2074/
- c/ powietrzno-lądowy zespół uderzeniowy w składzie 2 pcz, 1/4pz z przydzielonym limitem lotnictwa i śmigłowców szturmowych oraz 3/2pa i 2/52 FBAA uderzeniem w kierunku KAŻMIERZ, SOKOLNIKI MAŁE, KRZESZKOWICE /2296/, GROŃSKO /1076/ rozbija część sił 36 bpz, opóźnia wyjście odwodu 5 DZ/H/ z zajmowanego rejonu i rozbija go w boju spotkaniowym niedopuszczając do jego oddziaływania w pas natarcia 9DZ. Do końca dnia opanowuje rubież ZĘBOWO /1474/, GROŃSKO /1076/. Wspiera DGA-2 /dwoma dywizjonami/.
- d/ 5pz z 23 adah wspólnie z 1pcz 1DZ opanowuje rubież zabezpieczającą wejście do walki 9DZ. Następnie wykonując uderzenie wspólnie 27 pz opanowuje rubież LUDOWO /1898/, KUNOWO /1400/. Po wyjściu 9DZ na rubież SĘDZINY /1000/, WIĘCKOWICE /0814/ ześrodkowuje się w rejonie BRODZISZEWO, BYTYŃ /1802/, KAŻMIERZ w gotowość do przejęcia zadania 6 pz.
- e/ WR i Art. - uderzeniem 4 rakiet kasetowych i salwy dar obezwładnia SD 53BP, a po 30 minutach kolejnymi 4 rakietami i ogniem DGA-2 SD 5 DZ/H/. Artyleria obezwładnia artylerię npla na SO w rejonach pld.zach. SZAMOTUŁY, zach.jez. BYTYŃSKIE.
- f/ Główny wysiłek OPL skupiam na osłonie DGA i wprowadzeniu do walki powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego.
- g/ Lotnictwo - opóźnia wyjście odwodu 5 DZ/H/ z zajmowanego rejonu wykonując uderzenie na kolumny w rejonie przesmyków między jeziorami - 4 km zach. PNIEWY.

- h/ 2 dappanc - OPpanc dywizji. W czasie natarcia przesuwa się za 6pz w gotowości do zwalczania czołgów nieprzyjaciela wychodzących do kontrataku.
- i/ plmin 2 bsap - OZap dywizji w gotowości do działań wspólnie z OPpanc.
- j/ 2 bsap /bez kid i plmin/ - OInż przesuwać się za powietrzno-lądowym zespołem uderzeniowym w gotowości do wykonywania przejść i realizacji innych zadań w toku natarcia.
- k/ OZR dywizji /kid/ utrzymuje drogę KAŻMIERZ, OTOROWO, PNIEWY, KWILCZ.

3. Sposób współdziałania:

- a/ w czasie wykonywania zadania dnia liczę się z możliwością wykonania kontrataku częścią sił 8 BPanc z kierunku WRONKI, SZAMOTUŁY lub WRONKI, KAŻMIERZ.

W tej sytuacji:

- artyleria dwoma dywizjonami zwalcza nieprzyjaciela od rubieży WRÓBLEWO /3688/, PGR OBOROWO /3896/;
- 6pz siłami dwóch wzmocnionych bp przechodzi do odparcia kontrataku z miejsca na rubieży CSTRORÓG, NOJEWO;
- OPpanc i OZap dywizji pogłębiają obronę 6 pz;
- 5pz wchodzi do walki z rubieży pld. NOJEWO, pld. PSARSKIE /2688/ i rozwija natarcie w kierunku ZAJĄCZKOWO, KURNATOWICE.

4. Organizacja dowodzenia

Podczas wprowadzenia do walki powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego dowódzik będzie z WPD w rejonie KOPANINA /2604/. SD przesuwa się za 4pz.

Dowodzenie powietrzno-lądowym zespołem uderzeniowym realizować przez grupę operacyjną w składzie: dowódca zespołu - z-ca dowódcy dywizji ds. liniowych, szef GDB, nawigator, st.oficer rozpoznawczy, st.oficer operacyjny, st.oficer artylerii, d-ca 2pcz

5. Zadania zabezpieczenia działań bojowych:

UWAGA: zabezpieczenie organizowane było na głębokość zadania dnia. Należy jednak zwrócić uwagę na skupienie wysiłku rozpoznania i zabezpieczenia inżynieryjnego na kierunku działania powietrzno-lądowego.

3. Kierowanie walką elementów powietrzno-lądowego zespołu uderzeniowego w czasie jego wejścia do walki ..... 45'

Wykładowca wyznacza słuchaczy na funkcje: dowódca "zespołu"-z-ca d-cy 2DZ, szef GDB, nawigator, d-ca 2pcz, st.ofic. rozpoznawczy, st.ofic. operacyjny, st.ofic. artylerii, dowódca 1 i 2 eśsz, dowódca 4 plwl, oficer - podgrywający za lotnictwo.

Sytuacja wprowadzająca: czas operacyjny godz. 11.50 24.5 - 1/4pz wyszedł na rubież SOKOLNIKI MAŁE, SOKOLNIKI WIELKIE i z powodzeniem rozwija natarcie. Dowódca "zespołu" wraz z grupą operacyjną znajduje się w rejonie: SOKOLNIKI MAŁE.

- Zagadnienie to przeprowadzić wg. załącznika nr 1 w czasie operacyjnym od godz. 11.50 do 12.00 24.5.

4. Wykonanie zaskakującego uderzenia siłami głównymi na podchodzącą kolumnę nieprzyjaciela ..... 75'

- zagadnienie to prowadzić wg. załącznika nr 1 w czasie operacyjnym 12.40 do 13.10 24.5.

W czasie zajęć zwrócić uwagę na obieg informacji, ocenę położenia i szybkie przekazywanie zadań wykonawcom.

5. Omówienie zajęcia ..... 10'

- Omówienie zajęcia prowadzą wspólnie wykładowcy z KTO i KWL.
- W omówieniu zwrócić szczególną uwagę na popełnione w toku ćwiczenia błędy i współdziałanie między rzutem lądowym i powietrznym "zespołu". Podać ocenę pracy poszczególnych słuchaczy.

Załącznik nr 1 - PLAN PODAWANIA WPROWADZEŃ I CZYNNOŚCI OSÓB
FUNKCYJNYCH.

nr 2 - Położenie wojsk o 11.50 i 12.40 24.5 - Kalka.

OPRACOWAŁ:

SPRAWDZIŁ:

płk dypl.E. LEWIŃSKI

płk dypl.S. TRETYN

mjr dypl. R. RAJMAŃSKI

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. nr 1-2 Bibl.Główna OZS

Wyk. zespół oficerów

Druk. BZ. dnia 23.05.79r.

Nr ks.masz.0441/WL

PLAN PODAWANIA WPROWADZEŃ I CZYNNOŚCI OSÓB FUNKCYJNYCH

1	2	3	4	5	6
	Czas operacyjny astronomiczny	Treść wprowadzenia /meldunków/	Sposób przekazania	Czynności osób funkcyjnych	U w a g i
1.	11.50 24.5 10.55	Szef CDB AL powiadamia, że od 12.00 24.5 upoważnionym do precyzowania zadań dla 4 plwl jest szef GDB-2 JOWISZ-400 do BRZOZY-500 od 11.00 24.5 zadania dla was precyzował będzie JESION-400	Aplikacyjnie drogą rad. na SD 4 plwl Faktycznie telefonicznie	D-ca 4 plwl: - potwierdza zrozumienie zarządzenia; - nawiązuje łączność z GDB-2 i powiadamia o gotowości do przyjmowania zadań; - kontroluje gotowość eskadr.	CDB AL - JOWISZ GDB-2 - JESION D-ca 4 plwl - BRZOZA
2.	11.55 24.5 11.00	Załogi 42 plrt podają z powietrza: - w rejonie LUTOMEK /3078/, KWILCZ /2674/ pld. CHORZEWO /2282/ stwierdzono wyciąganie kolumn w kierunku na PNIEWY	Aplikacyjnie w sieci rozp. Faktycznie telefonicznie	Szef GDB: - melduje d-cy zespołu i zgodnie z jego decyzją przekazuje informacje do 40 plmsz celem wykonania zadania; - do 4 plwl w gotowości do wykonania na sygnał;	
3.	12.00 24.5 11.05	Dowódca pary 2 esrł zameldował, że rozpoznano zajmowanie SO przez artylerię w rejonie pld. WIELONEK /3496/. Wychodzenie drobnych kolumn z rejonu pkn. LIPNICA /2800/ w kierunku zachodnim.	Aplikacyjnie w sieci rad. Faktycznie telefonicznie	St.Oficer Rozpoznawczy: - melduje d-cy "zespołu" Dowódca "zespołu": - nakazuje wykonać uderzenie 1/40 plmsz w rejonie jez. LUBOSZEK /2282/ Szef GDB: - przekazuje zadanie do 40 plmsz /do podgrywki/.	
4.	11.50 24.5 11.10	Dowódca 6pz melduje: 2 i 1bp walczą na rubieży 1 km zach. TWARDOWO /3806/, 2 km zach. SZCZUCZYN /3406/.	Aplikacyjnie w S/R d-cy 2DZ Faktycznie telefonicznie	St.Ofic.Operacyjny: - zbiera informacje i wrysowuje na mapę; - melduje d-cy "zespołu".	
5.	11.50 11.15	Dowódca 4pz melduje 3 i 2bp nacierają z powodzeniem i osiągnęły rubież 1 km pld.wsch. PGR JASTROWO /3204/, PRZYBOROWO /2606/.	" -	St.Oficer Operacyjny: - zbiera i wrysowuje informacje o położeniu oddziałów 2 DZ, melduje d-cy zespołu.	

1	2	3	4	5	6
6.	5 11.55 11.20	✓ Dowódca 5pz melduje: 2/5pz opanował rubież zach. RUMIANEK /1610/ wył. TARNOWO PODGÓRNE /1614/ - natarcie zostało zatrzymane silnym ogniem z rejonu GAJ WIELKI /1498/. 1bp wyszedł na rubież wsch. TARNOWO PODGÓRNE, wył. SADY /1618/.	- " -	- " -	
7.	6 11.55 11.25	✓ Dowódcy BPR meldują: - BPR 1/6pz: w rejonie SZCZEPANKOWO /3402/ RUDKI /3200/ nieprzyjaciel organizuje obronę. - BPR 2/4pz w rejonie BRODZISZEWO /2804/ nieprzyjaciel organizuje obronę siłami 37bcz	Aplikacyjnie w S/R SR 2DZ Faktycznie telefonicznie	St.Ofic.Rozpoznawczy: - zbiera wiadomości, rysowuje na mapę; - melduje d-cy "zespołu".	
8.	7 11.55 11.25	✓ Dowódcy kompanii czołgów meldują: - 2Kcz czołem osiągnęły SOKOLNIKI MAŁE /2404/; - 1 Kcz czołem osiągnęła SOKOLNIKI WIELKIE /2402/; - 3 Kcz zatrzymana przed m.KAŻMIERZ /2208/ miejscowość płonie; - 5 Kcz w marszu czołem PGR ZALEWO /2412/, 4 Kcz czołem PRZECŁAW /2616/.	Aplikacyjnie w S/R d-cy 2pcz Faktycznie telefonicznie	Dowódca 2pcz: - melduje położenie Kcz i propozycje obejścia m. KAZMIERZ Dowódca "zespołu" - rozkazuje oficerowi artylerii przekazać zadania do obezwładnienia punktu oporu w rejonie CZYSZCIEC /2602/, WIERZCHACZEWO /2800/; - d-cy 2pcz - wykonać uderzenie dwoma Kcz na kierunku SOKOLNIKI MAŁE, OTOROWO; - d-ca 1/4pz: jedną Kp osłonić prawe skrzydło "zespołu", pozostałymi siłami wykonać uderzenie na WIERZCHACZEWO wspólnie z 2pcz.	
9.	8 12.00 24.5 11.30	✓ Szef CDB AL do GDB-2: - JOWISZ-400 od 12.00 24.5 przydziela do dyspozycji JESIONA jeden e/1 LMSz z 40 plmsz.		Szef GDB-2: - melduje d-cy "zespołu" i na jego rozkaz ~~nakazuje wykonanie uderzenia~~ ✓	
	12.40 24.5 11.50	✓ Wykładowca podaje: czas operacyjny 12.40 24.5, dowódca powietrzno-ładowego zespołu uderzeniowego wraz z grupą dowodzenia znajduje się w rejonie wzg. 104,6 /2496/. 9DZ o 12.10 weszła do walki z rubieży GÓRA /1810/, DĄBROWA /0818/ i do 12.40 weszła na rubież - szkic.			
10.	1 12.40 24.5 11.52	✓ Załogi 42 plrt meldują z powietrza kolumna czołgów nieprzyjaciela minęła PNIĘWY wykonując marsz na CHEMNÓ; kolumna czołgów dochodzi do m.LUBOCZESNICA /2385/.	Aplikacyjnie w S/R Faktycznie telefonicznie	Szef GDB-2: - melduje dowódcy zespołu o ruchu kolumn nieprzyjaciela i zgodnie z jego decyzją przekazuje zadanie dla 40 plmsz.	Zwrócić uwagę na czynnik czasu. D-ca 40 plmsz nakazuje start jednej eskadry

1	2	3	4	5	6
11.	2 $\frac{12.42 \ 24.5}{11.58}$ ✓	Dowódca GS-1 melduje: - Kolumna artylerii rozpoczęła marsz w kierunku CHORZEWO, PNIEWY.	Aplikacyjnie w S/R SR. Faktycznie telefonicznie	<u>St.Ofic.Rozpoznawczy:</u> - wrysowuje dane na mapę i melduje dowódcy;	
12.		<u>D-ca 2/52 FBAA melduje:</u> - da zajął SO w rejonie KOMOROWO /2202/, płn. WITKOWICE HUBY /2004/, st.kolej. KAZMIERZ WIK.	Aplikacyjnie w S/R d-cy zespołu Faktycznie telefonicznie	<u>St.Ofic.Artylerii:</u> - melduje d-cy zespołu położenie i propozycje wykorzystania 2/52 FBAA;	
13.	3 $\frac{12.42 \ 24.5}{12.00}$	<u>Dowódca 3/2pa melduje:</u> - da w marszu czołem SOKOLNIKI WIELKIE /2402/.	Aplikacyjnie w S/R d-cy zespołu Faktycznie telefonicznie	<u>D-ca zespołu rozkazuje:</u> - zająć SO w rejonie pld. OTOROWO i przygotować ogień do kolumn przez 3/2 pa i z 2/52 FBAA.	
14.	4 $\frac{12.45 \ 24.5}{12.05}$ ✓	<u>D-cy kompanii czołgów meldują:</u> - 2 Kcz czołem płn.zach. skraj jez. BUSZEWSKIE /2693/; - 1 Kcz czołem pld. OTOROWO; - pozostałe kompanie czołgów czołem st. kolejowa KAZMIERZ WIK; - tyłpułku zatrzymane czołem KOKOSZYN /2012/.	Aplikacyjnie w S/R d-cy 2pcz Faktycznie telefonicznie	<u>D-ca 2pcz:</u> - melduje położenie d-cy zespołu i przedstawia propozycje wykorzystania sił pułku;	
15.	5 $\frac{12.50 \ 24.5}{12.10}$	<u>D-ca 1/4pz melduje:</u> - 1 Kp wspólnie z 2/4 pz z powodzeniem walczy o BRODZISZEWO /2804/. Pododdziały 37 bcz /H/ wycofują się w kierunku płn.zachodnim; - pozostała część 1/4pz wyszła na rubież 1 km zach. ROLKO /2200/, POLKO. Przed frontem batalionu wycofują się rozbite pododdziały 36 bpz.	Aplikacyjnie w S/R	<u>St.Ofic.Operacyjny:</u> - melduje położenie d-cy zespołu i wrysowuje na mapę;	
16.	6 $\frac{12.52 \ 24.5}{12.15}$ ✓	<u>D-ca 6pz melduje:</u> - atak 2/6pz na KAROLIN /3602/ nie miał powodzenia; - 1/6pz częścią sił blokuje SZAMOTUŁY od zachodu pozostałymi siłami wykonuje uderzenie od pld.zach. na KAROLIN.	Aplikacyjnie w S/R d-cy 2DZ Faktycznie telefonicznie	<u>D-ca zespołu rozkazuje:</u> - 2pcz wykonać uderzenie na kierunkach: jez. ZAJĄCZKOWSKIE /2891/, CHEŁMNO /2090/; OTOROWO /2797/, PODRZEWIE /1994/; - 1/4pz opanować rubież SEKOWO, wzg. 129,0 /2098/. - szef GDB - całością sił 3sz wykonać uderzenie kolejnymi kluczami w odstępach czasowych 5 min.	

1	2	3	4	5	6
18.	7 13.00 24.5 12.40	D-ca 4 plwl do szefa GDB: - wykonuję postawione zadanie	Aplikacyjnie w S/R Faktycznie telefonicznie	Szef GDB do 4 plwl: - siłami 1 i 2 eósz wykonać uderzenia kolejne kluczami w odstępach 5 minut z rubieży KONIN, LUBOSINA. Do 1 i 2 eósz: - nakazać wykonać zadanie postawione przez szefa GDB.	
19.	8 13.05 24.5 12.45	D-ca klucza z 1 eósz melduje z powietrza: - w czasie ataku został ostrzelany przez śmigłowce npla z rejonu wzg. 130,5 /2089/;	- " -	D-ca 4 plwl: - potwierdza odbiór meldunku; - podejmuje decyzję na wydzielanie śmigłowców do odpierania ataków z powietrza;	
20.	9 13.08 24.5 12.50	D-ca 2 eósz melduje z powietrza: - atakowałem kolumnę zach. PODRZEWIE, zniszczyłem 6 czołgów;	- " -	Szef GDB: - przekazuje meldunek d-cy zespołu	
21.	10 13.10 24.5 12.55	Załoga z 2 eósrł melduje: - wykryłem kolumnę artylerii długości 4 km czołem m. CHEŁMNO /2090/	- " -	St.Ofic.Rozpoznawczy: - ocenia sytuację i składa meldunek dowódcy zespołu.	
	11 13.00 13.15	Wykładowca: podaje czas operacyjny 13.10 na SD dowódcy PLZU przybył dowódca 2 DZ - dowódca zespołu melduje swoją decyzję. Po wysłuchaniu decyzji żąda jej uzasadnienia przez poszczególnych specjalistów.			

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. nr 1-2 Bibl.Gł.OZS - Opr.Metod.
Wyk. zespół oficerów
Druk. BZ. dnia 24.05.79r.
Nr ks.masz.0442/WL

OPRACOWAŁ:

płk dypl.E. LEWIŃSKI

mjr dypl.R. RAJMAŃSKI

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TO

płk doc. dr Ryszard GAJDA

~~DO UŻYTKU
SLUCHACZY~~ E

Egz. Nr. 115

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy II KWL

płk dypl. Edward WODYK

Cwiczenie specjalistyczne nr 212/S
z wykorzystaniem pociągu

Założenie nr 5

I

1. Zachodni dla powatrymania natarcia wachodnich na kolejnych rubieżach obronnych wprowadzają do walki dalsze odwody operacyjne.

5 DZ /H/ została przegrupowana w rejon POZNANIA celem zorganizowania obrony na rubieży WARTY i wspólnie z siłami 1 KA i 15 DPZmot załamania operacji zaczepnej 2A.

2. 2 DZ sforsowała WARTĘ rozbiła część 53 BP /H/ i o 10.30 24.5 walczy na rubieży: SZAMOTUŁY, KAZIMIERZ /2008/, GÓRA /1810/ NAPACHANIE /1816/.

Dowódca 2 DZ otrzymał dodatkowe zadanie rozbijania odwodów w swoim pasie natarcia, a przede wszystkim niedopuszczenia do wychodzenia ich w pas natarcia wprowadzanej do bitwy 9 DZ w związku z tym dywizja otrzymała dodatkowe wsparcie 1 e/1 LMSz, 2 e/1 ósz i 4 rakiety kasetowe z ładunkiem konwencjonalnym.

II

Z informacji sztebu 2A, sąsiadów i meldunków podwładnych o 10.30 24.5 dowódca 2 DZ wiadomo:

- 6 pz głównymi siłami rozwija natarcie w kierunku na OSTRORÓG /3498/ przed frontem natarcia pułku 35 bpz i część 26 bpz;

- 4 pz prawym skrzydłem walczy o SZAMOTUŁY, w środku pułku natarcie częściowo zatrzymane, największe powodzenie na lewym skrzydle, gdzie nieprzyjaciel częściowo wycofuje się;

- 5 pz rozbił 52 bpz oraz razem z 11 pcz 53 bcz i rozwija natarcie w kierunku na TARNOWO PODGÓRNE /1612/ prawe skrzydło pułku zostało zatrzymane silnym ogniem czołgów z rejonu MŁO-DASKO /1604/.

Dca pułku melduje, że do 11.00 opanuje nakazaną część rubieży wejścia do walki 9 DZ;

- 2 pcz dokonał przeprawy przez WARTĘ i jest w gotowości do wejścia do walki z rubieży SĘKOWO-MŁYNKOWO /1698/;

- na lewo 1 DZ siłami głównymi walczy o opanowanie POZNANIA, 1 pcz wykonuje uderzenie w kierunku PRZEŻMIEROWO /1220/, celem opanowania i zabezpieczenia części rubieży wejścia do walki 9 DZ.

III

Dodatkowo dowódcy wiadomo:

1. Wykorzystanie lotnictwa myśliwsko-szturmowego od 11.00, a śmigłowców szturmowych od 11.30.
2. Rakiety zostaną dowiezione do 11.30 w rejon drt.

IV

Praca do wykonania:

1. W roli dowódcy 2 DZ i oficerów sztabu ocenić sytuację, podjąć decyzję i być w gotowości do organizacji walki i stawiania zadań w terenie.
2. Opracowanie dokumentacji zgodnie z wytycznymi wykładowców.

Załączniki:

- nr 1 - Sytuacja rozpoznawcza.
- nr 2 - Sytuacja raketowo-artyleryjska.
- nr 3 - Sytuacja łączności.
- nr 4 - Sytuacja lotnicza.
- nr 5 - Sytuacja OPL.
- nr 6 - Sytuacja tyłowa.

OPRACOWAŁ:

płk dypl. E. WODYK

SPRAWDZIŁ:
KIEROWNIK TAKTYCZNY II ZESPOŁU
KTO

płk dypl. S. TRETYN

Wydrukowano w 116 egz.

Egz. nr 1-30 - oprac.metod.

Egz. nr 31-116 - Bibl.Nauk. OZS

Wyk. płk Wodyk

Druk E.K.

Druk ASG WP nr pf-196/pf-910/WW

Kor. B.J.

Załącznik nr 1
do załozenia nr 5 z TO
ćwiczenie nr 212/5

Sytuacja rozpoznawcza
na 10.30 24.5

I

Położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu - jak
położenie wyjściowe i założenie z TO z 10.30 24.5.

II

Do 10.30 24.5 do SWR 2 DZ wpłynęły następujące informacje
o nieprzyjacielu:

- ruch kolumny w kierunku zach. po drodze PNIEW, LWÓWEK,
ZĘBOWO, czołem KOMOROWO /1474/ w składzie: pojazdy transpor-
towe, samochody specjalne, cysterny;
- bmoźdz. w rejonie 1 km płn. LUDOWO /1898/ na SO;
- 10 dział przeciwpancernych typu AMX-90 w kolumnie marszowej
w rejonie BRODZISZEWO /2602/;
- wyrzutnie "HJ" na SS w rejonie 1 km zach. GRZEBIENISKO;
- ześrodkowanie transporterów opancerzonych i czołgów w rejonie
LUTOMEK /3078/; LUBOSZ /2280/, KWILCZ /2672/;
- stwierdzono intensywną wymianę korespondencji pomiędzy radio-
stacjami w rejonach: PODRZEWIE /1894/, LIPNICA /2298/, NIEMIE-
RZEWO /2678/.

III

Z zarządzenia do rozpoznania sztabu 2A SWR 2 DZ wiadomo:

- główny wysiłek rozpoznania skupić na kierunku PIASTKOWO
/2806/, KWILCZ /2672/;
- wykryć SO artylerii i moździerzy 52 BZ;
- ustalić system dowodzenia 5D /H/, rejony rozmieszczenia
SD i WŁ;
- określić siłę, skład drugiego rzutu 5D /H/ czas i kierunek
wyjścia oraz ustalić skład i siłę kolumn marszowych.

IV

Położenie elementów rozpoznawczych:

- GS - 1 - 2 km wech. KWILCZ /2672/;
- GS - 2 - 4 km płd. OTOROWO /2696/;
- GS - 3 - GRUDNIA /1072/;
- krrel - rozwinięta na rubieży:
  - zespół nr 1 - pkt 74,2 /3610/;
  - zespół nr 2 - pkt 76,6 /3210/;
  - zespół nr 3 - pkt 91,6 /2208/;
- pl. TRPW - działa w ugrupowaniu 3/4 pz w rejonie GAŁOWO /3004/.

V

Praca do wykonania:

- ocenić położenie, być w gotowości do zameldowania wniosków z oceny nieprzyjaciela;
- postawić zadania elementom rozpoznawczym.

Wyciąg ze składu organizacyjnego wojsk nieprzyjaciela

Dywi- zja	Brygady	Bataliony	Jednostki dywizyjne	Stan ukomplet
5 DZ /H/	51 BPanc	52 bpz, 53, 54 bcz, 50 da, 50 kppanc, 51 ksap, 51 bzaop	18 dam;	
	52 BZ	25, 26 bpz, 27 bcz, 52 da, 52 kppanc, 52 ksap, 52 kr	17 daplott	
	53 BP	35, 36 bpz, 37 bcz, 53 da, 53 kppanc, 52 kr, 53 ksap, 53 bzaop	42 bsep	

Uwaga: 5 DZ weszła do walki w dn. 24.5 mając ukompletowanie w ludziach 90%, a w sprzęcie bojowym 80%.

OPRACOWAŁ:

mjr. dypl. M. GÓRECKI

SPRAWDZIŁ:

płk dypl. K. CUPRYNIAK

Załącznik nr 2

do załozenia nr 5 z TO
ćwiczenie nr 212/S

SYTUACJA RAKIETOWO-ARTYLERYJSKA

1. 2 DZ pozostawiono przydzieloną 52 FBAA oraz 23 adah. Położenie drt i artylerii - jak mapa z sytuacją na godz. 10.30 24.05.
2. Stan rakiet i amunicji:
  - drt - 8 rakiet kasetowych z ład. konwencjonalnym;
  - 2 pa - 0,8 jo;
  - 23 adah - 0,9 jo;
  - 52 FBAA - 0,7 jo;
  - 2 dar - 0,6 jo.
3. W dotychczasowych działaniach straty w sprzęcie wynoszą:
  - 1/2 pa - 6 dział;
  - 3/2 pa - 4 działa;
  - 1/52FBAA - zniszczona 1-sza bateria;
  - 3/52FBAA - zniszczona 2-ga bateria;
  - 2 dar - zniszczone 3 wyrzutnie.

Praca do wykonania

1. Być w gotowości do zreferowania problemów wsparcia ogniowego według wytycznych rozjemców.

OPRACOWAŁ:

mjr dypl. Mieczysław TOMAKA

SPRAWDZIŁ:
KIEROWNIK ZESPOŁU

płk dypl. Jan GRUSZECKI

Załącznik nr 3

do założenia nr 5
z TO ćwiczenie nr
212/S.

SYTUACJA ŁĄCZNOŚCI

na 10.30 24.5

I

Mapy, sytuacja ogólna i zadanie dywizji zgodnie z założeniem Katedry Taktyki Ogólnej do ćwiczenia 212/S.

II

Batalion łączności 2 DZ /bez plutonu łączności KSD/ rozmieszczony jest w pobliżu SD dywizji. Częścią sił i środków łączności batalionu rozwinięty został węzeł łączności SD dywizji, skąd zapewnia się łączność z dowództwem i sztabem armii, oddziałami i pododdziałami podległymi oraz łączność współdziałania.

Pluton łączności KSD rozwinął węzeł łączności KSD zapewniając łączność z przełożonym, SD dywizji, z podległymi kwatermistrzami oraz dowódcami podległych pododdziałów.

III

Organizacja i stan łączności na 10.30 24.5:

a/ łączność radiowa:

- z dowódcami podległych oddziałów i pododdziałów oraz łączność współdziałania w sieciach i kierunkach radiowych /dla celów szkoleniowych nie podaje się/;

b/ łączność radioliniowa z podległymi oddziałami oraz dywizyjnym rakiet taktycznych na kierunkach radioliniowych za pomocą stacji radioliniowych R-405z;

c/ łączność radiotelefoniczna w systemie abonenckim dywizji;

d/ łączność wojskowej poczty polowej - realizowana za pomocą śmigłowców i samochodów.

IV

Pracę do wykonania określi wykładowca Katedry Taktyki Wojsk Łączności przed ćwiczeniem.

OPRACOWAŁ:

ppłk W. BRYLIŃSKI

SYTUACJA LOTNICZA
na 10.30 24.5

I

Sytuacja ogólna i położenie wyjściowe stron, jak założenie nr 5 z TO do ćwiczenia nr 212/S oraz mapa 1:100 000 położenia wojsk o 10.30 24.5.

II

1. Działania bojowe wojsk 2A w dalszym ciągu wspiera 4 DLSzR, 10 splmb, 4 plwl, 7 pśt oraz częścią sił przed uderzeniami z powietrza osłania 2 DLM.
  2. a/ 4 DLSzR od 11.00 jest w gotowości wg planu 2A do:
    - wykonywania zadań na korzyść 9 DZ;
    - ogniowego wsparcia lotniczego wojsk 2 DZ wysiłkiem 1 e/1 z 40 plmez;b/ 4 plwl po przebazowaniu 1 i 2 eśsz w rejon SD 2 DZ jest w gotowości wysiłkiem 2 e/1 do wykonywania zadań na korzyść 2 DZ według decyzji dowódcy od 11.30;
  - c/ 2 eśrt bazuje na lądowisku przy SD 2 DZ: posiada 6Mi-2;
  - d/ osłona wojsk 2 DZ jest realizowana w ogólnym systemie osłony wojsk 2A;
  - e/ 42 plrt prowadzi rozpoznanie powietrzne w pasie działań 2A.
3. Dowódca 2 DZ uzyskał od szefa GDB informację, z której wynika, że 1 eśsz dysponuje 16 śmigłowcami Mi-2, uzbrojonymi w rakiety kierowane PPK "Malutka".
2 eśsz dysponuje 12 śmigłowcami Mi-2 uzbrojonymi w rakiety niekierowane S-5V₁.
Załogi 1 śmigłowce przygotowane są do lotu i po otrzymaniu sygnału na wykonanie zadania mogą po upływie 5 min. całością sił zakończyć start.
Śmigłowce 2 eśrt są uzbrojone w rakiety niekierowane S-5V₁.
Śmigłowiec z nr bocznym O1 wyposażony jest w aparaturę PED.

OPRACOWAŁ:
ADIUNKT KTL

SPRAWDZIŁ:
KIEROWNIK ZAKŁADU TWL

mjr dypl.pil. Ryszard RAJMAŃSKI   płk dr Jan LACHIEWICZ

Załącznik nr 5

do założenia nr 5 z TO
ćwiczenie nr 212/S

SYTUACJA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ

1. 2 paplot i pododdziały OPL 2 DZ osłaniając wznowienie natarcia przez dywizję odparły o 6.30 24.5 nalot ok. 30 samolotów przeciwnika. Zestrzelono 1F-4, 1F-104, 3A-10A i 2 TORNADO. O 8.15 4 pz atakowany był przez 7 śmigłowców. Zniszczono 2 BÖ-105. O 10.30 2 paplot osłania DGA-2, a bplot organiczne oddziały. Położenie - patrz mapa położenia wyjściowego.

Ukompletowanie i stan:

- 2 paplot - zniszczony jeden ZRP-1 "WAZA" i cztery armaty S-60; posiada 1,0 jo amunicji artyleryjskiej;
- bplot 4 pz - zniszczony jeden WB S-1, uszkodzone dwie ZU-23-2; posiada 8 S-1M i 1,2 jo amunicji artyleryjskiej;
- bplot 5 pz - uszkodzony jeden WB S-1, zniszczona jedna ZU-23-2; posiada 12 S-1M i 0,9 jo amunicji artyleryjskiej;
- bplot 6 pz - zniszczony jeden WB S-1 i jedna ZU-23-2 posiada 10 S-1M i 1,0 jo amunicji artyleryjskiej;
- bplot 2 pcz - zniszczony jeden WB S-1 i dwie ZU-23-2 posiada 10 S-1M i 1,3 jo amunicji artyleryjskiej;
- kd - uszkodzona RSWP-21 - naprawa ok. 2 godzin.

2. Od szefa wojsk OPL 2A wiadomo:

Ponowne uderzenie przeciwnika powietrznego spodziewane jest w okresie wprowadzania do walki II rzutu dywizji siłami do eskadry samolotów i do dwóch kluczy śmigłowców ppanc. 21 prplot i 22 prplot osłaniają zgrupowanie uderzeniowe armii z SO /patrz mapa położenia wyjściowego/ ekupiając główny wysiłek na osłonie wchodzącej do walki 9 DZ. Planowane SO 21 prplot wzg. 88,3 /3200/, wzg. 91,4 /2006/, zach. GNUSZYN /2884/, zach. BRODY /1288/ LM dyżuruje w powietrzu od 12.00 do 13.30 siłami klucza MiG-21 na H - 4000 m. Środek strefy dyżurowania MUROWANA GOŚLINA /2836/. Planowany rejon rozwinięcia RPW-21 płn. KONINEK /2488/.

3. Praca do wykonania:

- a/ przygotować dane do decyzji dowódcy dywizji;
- b/ być gotowym do stawiania zadań dla pododdziałów;
- c/ przedstawić możliwości manewrowe oddziału i pododdziałów OPL 2 DZ.

OPRACOWAŁ:

mjr dypl. K. BĘBEN

SPRAWDZIŁ:

płk dr Z. BANASIAK

3. Ilość i stan techniczny pojazdów.

	4 pz		5 pz		6 pz		2 pz		Pozostałe
	Ilość	Wymaga remon- tu	Ilość	Wymaga remon- tu	Ilość	Wymaga remon- tu	Ilość	Wymaga remon- tu	
Czołgi	27	3	32	4	24	2	65	5	70% stanu etatowego /z wyjątkiem pododdziałów i oddziałów tył- wych/.
Transportery	62	5	65	5	56	4	-	-	
Samochody	158	12	145	10	160	12	106	6	

W tyłach oddziałów i dywizji wymaga remontu bieżącego:

- w 4 pz: 5 sam. ciężar. i 3 cysterny;
- w bzaop: 5 cystern z kzaop w mps.

Stan zestawów remontowych:

- dla czołgów: w brem - ZRB-1 - 1;
ZRB-2 - 1;
- w bzaop - ZRB-1 - 1;
ZRB-2 - 1;
- dla transporterów: w brem - ZRB - 2;
                                  w bzaop - ZRB - 2;
- dla samochodów: w brem - ZRB-1 - 9;
ZRB-2 - 3;
                                  w bzaop - ZRB-1 - 9;
ZRB-2 - 4.

4. Stan porażonych:

- W DPM - 30; w PPM: 4 pz - 25; 5 pz - 35; 6 pz - 40;
- w pozostałych oddziałach - 75.

OPRACOWAŁ:

plk dypl. mgr H.KOPEC

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Szeregowi Specjalnych
Nr ewid. 441564
Aski c